ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ

ҚОҒАМДЫҚ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ/ ӘЛЕУМЕТТІК ГИГИЕНА ЖӘНЕ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ ҰЙЫМЫ

мамандығы

АЛҒЫ СӨЗ

1 Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығы **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН**.

2 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛГЕН.

3 ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ «Қоғымдық денсаулық сақтау/әлеуметтік гигиена және денсаулық сақтауды ұйымдастыру» мамандығы бойынша ҚР 2009 жылғы қосымша білім беру стандартына сәйкес әзірленген.

4 ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫН Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2010 жылғы 23 қарашадағы № 916 бұйрығымен бекітілді және баспаға ұсынылды.

6 Список рекомендуемой литературы

На русском языке

основная:

- 1. Общественное здоровье и здравоохранение : учебник / В.А. Медик, В.К. Юрьев. 3-е изд., перераб. и доп. М. : ГЭОТАР-Медиа, 2010. 288 с.
- 2. Общественное здоровье и здравоохранение / Н.В. Полунина. Медицинское информационное агентство, 2010 г. 544 с.
- 3. Управление и экономика здравоохранения: учеб. пособие / Под ред. А.И. Вялкова; Вялков А.И., Кучеренко В.З., Райзберг Б.А. и др. 3-е изд., доп. М. : ГЭОТАР-Медиа, 2009. 664 с.

дополнительная:

- 1. Бигалиева Р.К., Исмаилов Ш.М.Социальная медицина и управление здравоохранением: Учебник. Алматы, 2001.
- 2. Медик В.А., Юрьев В.К. Курс лекции по общественному здоровью и здравоохранению, часть 1-2-3. М, 2003.
- 3. Лисицын Ю.П., Полунина Н.В. Общественное здоровье и здравоохранение: Учебник. M, 2002.
- 4. Здоровье населения региона и приоритеты здравоохранения / под ред. акад. РАМН, проф. О.П. Щепина, чл. корр. РАМН, проф. В.А. Медика. М. : ГЭО-ТАР-Медиа, 2010. 384 с.
- 5. Экономическая теория. Учебник. Куликов Л.М. М., 2006.

5 Методы обучения и преподавания

Лекции: обзорные, проблемные.

Семинары и практические занятия: работа в малых группах, выполнение индивидуальных и групповых проектов, дискуссии, презентации, обратная связь, организация научно-практических конференций.

Самостоятельная работа слушателя (СРС): работа с учебно-научной литературой и контрольно-измерительными средствами, подготовка презентаций, формирование портфолио.

мазмұны

1. Түсіндірне жазба
2. Пән сағаттарының бөлінуі
3. Қайта даярлау пәндерінің мазмұны мен тақырыптық жоспарының үлгісі 9
4. Кәсіптік мамандығын жетілдіру пәндерінің мазмұны мен тақырыптық
жоспарының үлгісі
5. Оқу және оқыту әдістері
6. Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі 26

Бұл типтік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

1 Түсіндірме жазба

Кіріспе

Халық денсаулығын қорғау жөніндегі экономикасы дамыған елдердің саясаты жиі коғамдық денсаулық сақтауды дамытуға бағыталған. Жоғары тиімді көмек көрсететін, көп қаражат қажет етпейтін денсаулық сақтау ұйымы моделін құрастыру мәселесі экономикасы даму деңгейіне байланысты емес қандай да болмас мемлекеттерге актуалды. Денсаулықты қорғауды дамыту бағыттын мәліметтердің іске асыру көптеген жағдайда басқа ведоствалар қызметіне байланысты және қоғамдық денсаулық сақтау компетенциясына тән. Осы сұрақты шешуде маңызды рольді қоғамдық денсаулық саласының мамандары атқарады — яғни әлеуметтік, табиғи және өндірістік орта жағдайына байланысты халықтың денсаулық жағдайының негізгі көрсеткіштерін зерттеуге және бағалауға тікелей қатысатындар.

«Қоғамдық денсаулық сақтау/ элеуметтік гигиена және денсаулық сақтау ұйымы» мамандығы бойынша типтік оқу бағдарламасы денсаулық сақтауды ұйымдастырушыларға арналған және қоғамдық денсаулық саласы бойынша жетекші мамандар дайындауға, басқару дағдыларын машықтандыруға бағытталған.

Типтік оқу бағдарламада тындаушы білім денгейін игеруіне байланысты әр тақырыптың материалын зерттеу мақсаты, қорытындылары айқындалған.

Пәннің мақсаты:

Тындаушыға денсаулық сақтау ұйымы және қоғамдық денсаулық аясында теориялық негіздерін зерттеуге және практикалық дағдыларды машықтандыру, қоғамдық денсаулықты қамтамасыз ету жүйесін ұйымдастыруында заманауи отандық және шет елдік қоғамдық денсаулықтың әлемдік тәжірибе мен келешектік бағыттары мүмкіндіктерін зерттеу және талдауды үйрету.

Пәннің міндеттері:

- тындарманды заманауи отандық және шет елдік қоғамдық денсаулық сақтаудың негізгі теориялық концепциясымен таныстыру;
- денсаулық сақтау ұйымы мен қоғамдық денсаулық теориясы мен практикасының нормативті-құқықтық базасы туралы білім беру;
- әртүрлі меншіктегі денсаулық сақтау ұйымының қаржы-шаруашылық қызметтін экономикалық маңызын айқындауға үйрету;
- елдің экономикасы мен денсаулық сақтау ұйымында негізгі қаржылы үстемдердің бағытын зерттеу және талдау жасауға үйрету;
- қаржылаудың альтернативті көздер мүмкіндігін талдау және тиімді басқару шешім ұсыныс жасауды дағдылануға үйрету;
- әртүрлі меншіктегі денсаулық сақтау ұйымының, мекемелерінің қаржыэкономикалық жағдайын болжау дағдысын қалыптастыруға үйрету;
- тындарманға мекемелерде бухгалтерлік және басқару есебін талдау дағдысын қалыптастыруға үйрету;
- тындарманға денсаулық сақтау ұйымы мен қоғамдық денсаулық сұрақтарымен

19	Медицинская стати-	Статистические методы изучения динамики обще-
	стика в общественном	ственных явлений. Статистика уровня жизни населе-
	здравоохранении	ния. Статистика здоровья населения. Анализ заболе-
		ваемости населения.

Примерный план самостоятельной работы слушателя (СРС)

Nº	Содержание СРС		
1	Контрольно-разрешительные механизмы в здравоохранении.		
2	Управление и структура первичной медико-санитарной помощи населению.		
3	Амбулаторно-поликлиническая помощь, как основной элемент медико- социальной помощи.		
4	Новые формы организации внебольничной помощи населению.		
5	Здоровье как показатель эффективности медико-профилактической деятельности.		
6	Оздоровление окружающей среды - медико-социальная проблема.		
7	Индивидуальное и общественное здоровье, значение профилактических осмотров в укреплении и охране здоровья.		
8	Использование исходных статистических показателей при оценке физического развития населения.		
9	Пропаганда здорового образа жизни.		
10	Диспансеризация населения.		
11	Экономические проблемы развития здравоохранения.		
12	Реформы финансирования здравоохранения в переходных экономиках.		
13	Индексы развития общества и здравоохранения.		
14	Регулирование фармацевтического рынка. Лекарственное страхование.		
15	Управление материальными ресурсами лечебно-профилактического учреждения.		
16	Оплата труда медицинских работников.		
17	Смета медицинской организации.		
18	Финансовые аспекты обязательного и добровольного медицинского страхования.		
19	Официальная медицинская статистика как основа управления здоровьем населения: возможности и ограничения.		
20	Применение пакета прикладных статистических программ.		
21	Использование метода стандартизации при оценке здоровья населения и показателей работы учреждений здравоохранения.		
22	Работа в библиотеке, Интернете.		

10	Способы финансирования здравоохранения	Особенности экономики и финансирования здраво- охранения в РК на современном этапе. Экономика здравоохранения на региональном уровне. Подушное финансирование.
11	Модели финансирования здравоохранения	Соотношение государственных и частных затрат на здравоохранение в странах с разным уровнем среднедушевого дохода. Типы моделей финансирования здравоохранения. Критерии оценки альтернативных моделей.
12	Оценка эффективно- сти программ в сфере здравоохранения	Методы оценки эффективности программ в сфере здравоохранения: анализ издержек; анализ затрат - результативности; анализ затрат - полезности; анализ затрат - выгоды.
13	Системы управляемой медицинской помощи	Система управляемой медицинской помощи как экономически интегрированная система финансирования и предоставления медицинских услуг. Объекты и задачи управления в экономически интегрированной системе.
14	Финансовые средства медицинских учреж- дений	Доходы от предпринимательской деятельности. Смета учреждения. Финансовый план учреждения. Бюджетное финансирование. Расходы медицинского учреждения. Финансовый результат.
15	Учетная политика в здравоохранении	Документирование хозяйственных операций. Инвентаризация материальных ценностей и финансовых обязательств. Порядок представления финансовой документации к учету и оплате. Порядок налогообложения и формирования налоговой отчетности.
16	Учет расходов медицинского учреждения	Виды расходов медицинского учреждения. Методы распределения затрат медицинских учреждений. Постатейное распределение прямых затрат. Распределения косвенных (накладных) расходов.
17	Отчетность и финансовый результат организации здравоохранения	Финансовый результат деятельности медицинской организации. Комплексный анализ деятельности подразделения организации здравоохранения. Планирование финансового результата.
18	Методы медицинской статистики в анализе показателей здоровья	Методы изучения корреляционных связей при оценке показателей здоровья и факторов окружающей среды. Использование метода стандартизации при оценке здоровья населения и показателей работы учреждений здравоохранения.

байланысты есепті-статистикалық және ситуациялық есептерді шешудің практикалық дағдыларды игеруге үйрету;

- қоғамдық денсаулық сақтау ұйымын ұйымдастырушының жеке өзіндік, лидерлік потенциалын дамытуға үйрету.

Білім берудің түпкілікті нәтижелері

Тындарман:

- заманауи қоғамдық денсаулық сақтау теориясы мен практикасы негіздерін;
- қоғамдық денсаулық сақтау дамуының негізгі жетістіктері мен тенденцияларын;
- азаматтардың денсаулығын қорғау заңдылықтары, медицина қызметкерлері қызметінің құқықтық негіздерін;
- емдеу-сақтандыру және санитарлы-эпидемиологиялық мекемелер қызметінің ұйымдастыру-экономикалық аспектілерін;
- халықтың демографиялық көрсеткіштері мен денсаулық көрсеткіштерін есептеу және бағалау әдістерін;
- эпидемиялық процесс даму заңдылықтары мен механизмдерін, оның қарқындылығына урбанизацияның, табиғи, әлеуметтік-экономикалық жағдайларды әсерін;
- профилактикалық және эпидемияға қарсы шараларды ұйымдастыру және жүргізу ережелерін;
- қоғамдық денсаулық сақтау жүйесіндегі сандық және сапалық талдау әдістерін;
- еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігін және кәсіптік этиканың негізгі қаулыларын білу керек.

Тындарман:

- қоғамдық денсаулық сақтаудың әр түрлі деңгейінде басқару шешімін қабылдауды;
- зерттеу үрдісін талдау үшін цивилизациялық, мәдени және ақпараттық ұстанымдар принциптеріне сұйеніп зерттеу міндеттерін шешуді;
- кәсіптік қызмет аясында кешенді пәнаралық, секторлар аралық мәселелерді шешуді;
- денсаулық сақтау ұйымы жұмысында өзгерістер мен келешек жетістіктерін бағалаудың ұзаққа созылған болжамы, әдістемелерін қолдануды;
- эпидемиологиялық процестің сандық және сапалық сипаттамасын бағалауды;
- өзінің кәсіби қызметін, жұмыс үрдісін, оның қорытындыларын дұрыс бағалауды болжамдауды;
- тұрғындар арасында салауатты өмір салтын насихаттауды үйреніп алуы қажет.

Тындарман:

• денсаулық сақтау ұйымында адам ресурстарын тиімді басқаруды;

- денсаулық сақтау ұйымында ұйымдастыру мәдениетін қалыптастыруды;
- тиімді коммуникация, іскерлік жазбаларды, презентация жасауды және келіссөздер жүргізуді;
- қоғамдық денсаулық сақтаудың практикалық мәселелерін шешуді және осы шешімдерді іске асыруды;
- денсаулық сақтау ұйымында финанстық-шаруашылық қызметті ұйымдастыруды;
- денсаулық сақтау ұйымы дамуындағы мәселелрді шешу үшін кешенді жобаларды басқаруды;
- кәсіби қызметінде заманауи ақпараттық технологияларды қолдануды **машық- тану қажет.**

2 Пән сағаттарының бөлінуі

«Қоғамдық денсаулық сақтау/әлеуметтік гигиена және денсаулық сақтау ұйымы» мамандығы бойынша қайта даярлау

	Аудиториялық сағаттар			
Пәндер	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	ЖӨТ
Денсаулық сақтау ұйымын ұйымдастыру және басқару	72	12	60	36
Денсаулықты нығайту және аурудың алдын алу	72	12	60	36
Денсаулық сақтау ұйымы экономикасы	72	12	60	36
Денсаулық сақтау ұйымы қаржы менеджменті	72	12	60	36
Медициналық статистика негіздері	36	6	30	18
Жалпы сағат саны	324	54	270	162

Біліктілігін арттыру

	Ауді			
Тақырыбы	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	жөт
Қоғамдық денсаулық пен денсаулық сақтау ұйымының өзекті мәселелері	72	12	60	36

4.2 Примерный тематический план и содержание семинаров и практических занятий

№	Тема	Содержание			
	Организация и управление здравоохранением				
1	Государственное регулирование в области здравоохранения	Органы государственного регулирования системы здравоохранения. Компетенция Правительства РК, уполномоченного органа, центральных исполнительных органов и органов местного государственного управления в области здравоохранения.			
2	Управление качеством в здравоохранении	Основные принципы и организационная структура контроля медицинской и фармацевтической деятельности. Показатели и стандарты качества.			
3	Стандартизация в здравоохранении	Механизмы стандартизации медицинских услуг, порядок расчета медико-экономических стандартов.			
4	Аккредитация и лицензирование в системе	Лицензирование и аккредитация. Деятельность лицензирующих органов, уполномоченных на лицензирование медицинской и фармацевтической деятельности.			
5	Основы оперативного и стратегического управления в здраво- охранении	Теоретические основы и практика стратегического управления и оперативного менеджмента в системе здравоохранения.			
6	Основные понятия и факторы определяющие здоровье	Определение здоровья. Критерии здоровья. Группы здоровья. Этиологические факторы, определяющие здоровье. Значение образа жизни, среды обитания, экологических особенностей, факторов наследственности в формировании здоровья.			
7	Здоровый образ жизни	Образ жизни как медико-социальный фактор здоровья. Понятие о медицинской активности и здоровом образе жизни.			
8	Программы в области охраны и укреплении здоровья	Программы ВОЗ в области охраны и укрепления здоровья. Политика здравоохранения Республики Казахстан в области укрепления здоровья на современном этапе.			
9	Основные статьи затрат и расходов в области здравоохра- нения	Стоимость медицинского обслуживания. Стоимость болезни. Структура общих затрат в здравоохранении.			

5	Современные информационные технологии в здравоохранении	Место информационных технологий в здравоохранении. Информационные технологии органов и организаций здравоохранения. Информационные процессы в здравоохранении.
6	Основные показатели здоровья населения	Основные показатели здоровья населения как интегральная оценка качества окружающей среды.
7	Роль международных организаций и государства в укреплении здоровья	Программы ВОЗ в области охраны и укрепления здоровья. Политика здравоохранения Республики Казахстан в области укрепления здоровья на современном этапе.
8	Организация системы укрепления здоровья	Организация и управление службами укрепления здоровья.
9	Здравоохранение в системе рыночных отношений	Теоретические модели рынка в здравоохранении. Анализ практики реализации рыночных моделей в зарубежном и отечественном здравоохранении.
10	Налогообложение в здравоохранении	Основные принципы и механизмы налогообложения. Операции, освобожденные от налогообложения.
11	Методология и мето- дика ценообразования в организациях здра- воохранения	Общие понятия цены и ценообразования. Теории ценообразования. Общая характеристика методик ценообразования. Проблемы ценообразования в здравоохранении.
12	Прогнозирование и планирование в здравоохранении	Планирование затрат на оплату труда, питание, коммунальные, хозяйственные и прочие расходы.
13	Методы расчета сто- имости медицинских услуг	Методы оплаты медицинской помощи и тарифы. Маркетинговые подходы к ценообразованию на медицинские услуги.
14	Методы медицин- ской статистики в анализе причинно- следственных взаи- мосвязей	Методы определения причинно-следственных взаимосвязей факторов риска и здоровья населения. Регрессионный анализ. Дисперсионный анализ. Метод стандартизации, его значение и применение.
15	Методы медицинской статистики в анализе показателей здоровья	Методы изучения корреляционных связей при оценке показателей здоровья и факторов окружающей среды Использование метода стандартизации при оценке здоровья населения и показателей работы учреждений здравоохранения.

3 Профилді пәндердің мазмұны мен тақырыптық жоспар үлгісі

3.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы	Мазмұны
	Денсаулық сақтау	ұйымын ұйымдастыру және басқару
1	Денсаулық сақтау органдар қызметі мен бақылау	Денсаулық сақтау ұйымы саласында мемлекеттік реттеу жүргізу. Мемлекеттік реттеу органдары. Медициналық және фармацевтикалық қызметті бақылау.
2	Әртүрлі деңгей басқаруындағы денсаулық сақтау ұйымы саласында қызметті бөлу	Денсаулық сақтау саласы бойынша ҚР Үкіметінің, өкілетті органдар мен жергілікті мемлекеттік басқару органдардың компетенциясы.
3	Денсаулық сақтауда өкілетті емес ұйымдардың ролі	Денсаулық сақтау жүйесіндегі негізгі өкілетсіз ұйымдары. Денсаулық сақтау жүйесінде жеке меншік және қоғамдық секторларының мемлекеттік және халықаралық мекемелерімен өзара байланысы, қарым-қатынасы.
4	Медицинаның жеке меншікті және мемлекеттік секторлары	Денсаулық сақтау жүйесінде жеке меншік және мемлекеттік секторлардың қатынасы. Денсаулық сақтау ұйымында ұлттық жүйесі дамуына жеке меншік сектордың ролі.
5	Денсаулық сақтау ұйымы аккредитациясы және сапа менеджменті жүйесі	Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау ұйымында аккредитация жүйесінің ұйымдастыру негізі. Денсаулық сақтау ұйымына сапа менеджменті жүйесін еңгізу арқылы медициналық қызмет көрсету сапасын күшейту.
6	Денсаулық сақтау саясаты	Денсаулық сақтау саласында мемлекеттік саясатының принциптері. Денсаулық сақтау саласында саясатты іске асырудың негізгі механизмдері.
7	Денсаулық сақтау жүйесінің оперативтік басқаруы және стратегиялық жоспарлауы	Стратегиялық жоспарлау және оперативті Ден- саулық сақтау жүйенің әртүрлі деңгейінде стратегиялық жоспарлау дәне оперативтік бас- карудың ұйымдастыру құрылымы, принциптері мен механизмдері.
8	Денсаулық сақтау ұйымындағы заманауи ақпаратты технологиялар	Денсаулық сақтау ұйымдағы ақпараттық технологиялар орындары. Денсаулық сақтау ұйымдағы мен органдарындағы ақпараттық технологиялар. Денсаулық сақтау ұйымдағы ақпараттық үрдістер.

9	Медицина мекемелерінде ұйымдастыру моделдері	Денсаулық сақтау ұйымы қызмектінің ұйымдастыру-экономикалық моделдері.			
	Денсаулықты нығайту және аурудың алдын алу				
1	Денсаулықты нығайту қоғамдық денсаулық сақтаудың негізгі бағыты ретінде қарастыру	Денсаулық түсініктемесі. Денсаулық критерийлері. Денсаулықты айқындайтын этиологиялық факторлар. Денсаулықты қалыптастыруға өмір сүру салты, қоршаған орта, экология ерекшеліктері, тұқым куалау факторларының маңызы.			
2	Халық денсаулығының негізгі көрсеткіштері	Халық денсаулығының негізгі көрсеткіштері қор- шаған орта сапасының интегралды бағасы ретінде қарастыру.			
3	Ауру дамуының қауіпті факторлары	Созылмалы инфекциялық емес аурулар дамуының қауіпті факторлары. Денсаулықты қалыптастыру және нығайту үшін өмір сұру салты, тамақтануы, физикалық белсенділігінің рөлі.			
4	Аурудың алдын алу	Біріншілік және екіншілік деңгейдегі профилактика. Инфекциялық және инфекциялық емес аурулардың алдын алуы. Әлеуметті маңызды аурулардың біріншілік, екіншілік, үшіншілік профилактика бағдарламасы.			
5	Денсаулықты нығайтуға мемлекеттің және халықаралық ұйымдардың ролі	Денсаулықты қорғау және нығайтуға арналған БДСҰ бағдарламалары. Қазіргі уақытта денсаулықты нығайтуына арналған Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау ұйымы саясаты.			
	Денсаулы	қ сақтау ұйымы экономикасы			
1	Денсаулық сақтау ұйымның макроэкономикалық мәселелері.	Денсаулық сақтау ұйымы экономикасы саласындағы глобальды мәселелері. Макроэкономикалық қарым-қатынастар мен тенденциялар.			
2	Денсаулық сақтау ұйымында материалдық және қаржы ресурстары	Материалдық және қаржы ресурстар қалыптасу көздері. Денсаулық сақтау ұйымындағы құнды қағаздар. Денсаулық сақтау мекемелерін қаржылау моделдері.			
3	Денсаулық сақтау ұйымы рыноктық қатынас жүйесінде	Денсаулық сақтау ұйымы рыногының теориялық моделдері. Шет елдер және отандық денсаулық сақтау ұйымында рыноктық моделді игеру практикасын талдау.			
4	Денсаулық сақтау ұйымындағы салық салу	Салық салудың негізгі принциптері мен механизмдері. Салық салудан босатылған операциялар.			

2	Официальная медицинская статистика как основа управления здоровьем населения: возможности и ограничения.		
3	Организационно-правовые основы медицинской статистики и ее место в системе государственной статистике.		
4	Применение пакета прикладных статистических программ.		
5	Использование метода стандартизации при оценке здоровья населения и показателей работы учреждений здравоохранения.		
6	Методика санитарно-статистического исследования.		
7	Методика оценки и анализа демографических показателей.		
8	Методика изучения и анализа заболеваемости населения.		
9	Методы статистического анализа здоровья населения и деятельности учреждений здравоохранения.		
10	Работа в библиотеке, Интернете.		

4 Примерный тематический план и содержание тематики обязательного компонента профилирующих дисциплин (повышение квалификации)

Актуальные проблемы общественного здоровья и здравоохранения

4.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема	Содержание
1	Контроль и функци- онирование органов здравоохранения	Государственное регулирование в области здравоохранения. Органы государственного регулирования. Контроль медицинской и фармацевтической деятельности.
2	Разделение функций в области здравоохранения на разных уровнях управления	Компетенция Правительства РК, уполномоченного органа, центральных исполнительных органов и органов местного государственного управления в области здравоохранения.
3	Частный и государ- ственный секторы в медицине	Соотношение частного и государственного секторов в медицине. Роль частного сектора в развитии национальной системы здравоохранения.
4	Оперативное управление и стратегическое планирование системой здравоохранения	Организационная структура, принципы и механизмы оперативного управления и стратегического планирования. Оперативное управление и стратегическое планирование на разных уровнях системы здравоохранения.

6	Использование исходных статистических показателей при оценке физического развития населения.	
7	Структура центров медицинской профилактики.	
8	Пропаганда здорового образа жизни.	
9	Диспансеризация населения.	
10	Работа в библиотеке, Интернете.	
	Экономика здравоохранения	
1	Экономические проблемы развития здравоохранения.	
2	Реформы финансирования здравоохранения в переходных экономиках.	
3	Участие населения в оплате медицинской помощи.	
4	Перспективы сочетания государственного и частного финансирования здравоохранения.	
5	Национальные счета здравоохранения, отраслевая структура здравоохранения.	
6	Индексы развития общества и здравоохранения.	
7	Потребность в медицинской помощи и спрос на медицинские услуги.	
8	Больница как экономический субъект здравоохранения.	
9	Регулирование фармацевтического рынка. Лекарственное страхование.	
10	Работа в библиотеке, Интернете.	
	Финансовый менеджмент в здравоохранении	
1	Финансы в системе здравоохранения.	
2	Управление материальными ресурсами лечебно-профилактического учреждения.	
3	Финансовая среда лечебно-профилактических учреждений.	
4	Экономический анализ финансово-хозяйственной деятельности медицинского учреждения.	
5	Оплата труда медицинских работников.	
6	Смета медицинской организации.	
7	Финансовые аспекты обязательного и добровольного медицинского страхования.	
8	Доходы от предпринимательской деятельности.	
9	Финансовая отчетность медицинской организации.	
10	Работа в библиотеке, Интернете.	
Основы медицинской статистики		
1	Графические изображения при статистическом анализе.	

5	Медициналық ұйымдардың қаражатты табыстары мен жұмсалған шығындары	Шарушылықтың заманауи жағдайында кіріс пен шығыстың мәні. Ұйымдардың кіріс пен шығыстарын есептеу принциптері. Кіріс пен шығысты бағалау тәсілдері.
6	Денсаулық сақтау ұйымында төлем ақыны құру әдістемелері мен әдістері.	Бағаның және бағаның құрылуының жалпы түсініктері. Баға құрылуының теориясы. Бағаның құрылуы әдістерінің жалпы сипаттамасы. Денсаулық сақтау ұйымында баға құрылуының мәселелері.
7	Медицина кызметкерлерінің жаңа экономикалық жағдайдағы еңбек ақысы	Медицина қызметкерлерінің еңбек ақысы жүйесін ұйымдастырудың мақсаты мен жалпы принциптері. Еңбек ақысын төлеу жүйесі мен түрлері. Денсаулық сақтау ұйымында премиялар мен қосымша ақы жүйесі. Медицина сақтау ұйымы қызметкерлерінің еңбек оқы төлемін реттейтін негізгі нормативтіқұқықтық құжаттары.
8	Қаржы жағдайын талдау	Қаржы жағдайды талдау (қыржы тұрақтылығы, дебиторлық қарыз, кредиторлық қарыз). Болмыс финанстық жағдайды талдау. Қаржы қорытындыларын талдау (кірістер, шығындар, рентабельділік, табыстар). Әртүрлі медицина мекемелердің қаржы қызметін талдау.
9	Медицина мекемелері кызметінің бизнес- жоспарының экономикалық аспектілері	Бизнес-жоспардың негізгі тараулары. Бизнес- жоспарды құрастыру тәртібі. Медицина ұйымдары қызмет ету жағдайы өзгеруі аясында бизнес- жоспардың тарауларына коррективалар енгізу.
	Денсаулық сақт	ау ұйымының қаржы менеджменті
1	Қаржы менеджментіне кіріспе	Қаржы менеджментінің міндеттері. Қаржы менеджмент теориясының негізгі түсініктері.
2	Денсаулық сақтау ұйымдардың бюджеті	Табыс шығындары мен ісебін анықтау. Бюджетті құрастыру және басқару.
3	Кадрларды есептеу	Штаттық күнтізбесі мен тарифтік кестелерді құрастыру принциптері мен әдістемелері.
4	Денсаулық сақтау ұйымдағы болжау мен жоспарлау	Еңбекке, тағамға, коммуналды, тұрмыстық және басқа да шығындарға қаражатты жоспарлау.
5	Медициналық қызметтер ақысын есептеу әдістері	Медициналық көмек көрсету ақысы мен тарифтерінің әдістері. Медициналық қызмет көрсетудің ақысын анықтаудың маркетингтің ұстанымдары.
6	Медициналық мекемелердің қаржы	Қаржы-экономикалық қауіпсізділікті қамтамасыз етудің негізгі механизмдері мен жолдары. Әртүрлі

	қауіпсізділігін	колайсыз фактолрлар әсерінен зарар тартуды
	қамтамасыз ету	болдырмауға бағытталған шаралар.
	Медици	налық статистика негіздері
1	Статистика теориясының негіздері	Орташа көлемдер және вариация көрсеткіштері. Өзгешеліктердің дәйектілігін бағалау. Динамикалық қатарлар. Кестедегі және графикадағы мәліметтер.
2	Статистикалық көрсеткіштер дәйектілігін бағалау	Динамикалық (уақытты) қатар көрсеткіштерін есептеу. Параметрлік және параметрлік емес критерийлер.
3	Себепті-тәуелді өзара байланысты талдаудағы медициналық статистика әдістері	Халық денсаулығы мен қауіп факторларының себепті-тәуелді өзара байланысын анықтау әдістер. Регрессиялық талдау. Дисперсиялық талдау. Метод Стандартизация әдісі, оның маңызы және қолданылуы.
4	Денсаулық көрсеткіштерін талдауда медициналық статистика әдістері	Денсаулық көрсеткіштерін және қоршаған орта факторларын бағалау үшін корреляциялық байланыстарды зерттеу әдістері. Халық денсаулығын және денсаулық сақтау ұйымы қызметтер көрсеткіштерін бағалауда стандартизация әдістерін қолдану.
5	Қоғамдық денсаулық сақтаудағы медициналық статистика	Қоғамдық өзгерістер динамикасын зерттеуде статистикалық әдістерді қолдану. Халық тұрмыс деңгейінің статистикасы. Халық денсаулығының статистикасы. Халық дертін талдау.

3.2 Семинарлар мен практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі мен мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
	Денсаулық сақта	у ұйымын ұйымдастыру және басқару
1	Денсаулық сақтау саласында мемлекеттік реттеу жүргізу	Денсаулық сақтау жүйесінде мемлекеттік реттеу органдары. Денсаулық сақтау саласы бойынша ҚР Үкіметінің, өкілетті органдар мен жергілікті мемлекеттік басқару органдардың компетенциясы.
2	Медицинаның жеке меншіктік және қоғамдық секторы	Денсаулық сақтау жүйесінде жеке меншік және қоғамдық ұйымдар қызметінің құқықтық негіздері. Денсаулық сақтау жүйесінде жеке меншік және қоғамдық секторларының мемлекеттік және халықаралық мекемелерімен өзара байланысы, қарымқатынасы.

6	Основные медико- демографические показатели	Заболеваемость, смертность, рождаемость. Методы расчета. Основные критерии и показатели. Их медикосоциальная оценка.
7	Оценка различий показателей заболеваемости	Типичные ошибки, допускаемые при анализе показателей заболеваемости. Определение различий альтернативных показателей заболеваемости. Непараметрические критерии оценки различий показателей заболеваемости.
8	Статистика в обще- ственном здравоохра- нении	Статистические методы изучения динамики общественных явлений. Статистика уровня жизни населения. Статистика здоровья населения. Анализ заболеваемости населения.

3.3 Примерный план самостоятельной работы слушателя (СРС)

№	Содержание СРС		
	Организация и управление здравоохранением		
1	Профессиональные права и обязанности медицинских работников в условиях перехода на рыночные отношения и медицинское страхование.		
2	Контрольно-разрешительные механизмы в здравоохранении.		
3	Управление и структура первичной медико-санитарной помощи населению.		
4	Амбулаторно-поликлиническая помощь, как основной элемент медико-социальной помощи.		
5	Новые формы организации внебольничной помощи населению.		
6	Особенности и организация медицинской помощи сельскому населению и рабочим промышленных предприятий.		
7	Здравоохранение в зарубежных странах.		
8	Всемирная организация здравоохранения.		
9	Медицинское страхование.		
10	Работа в библиотеке, Интернете.		
	Укрепление здоровья и профилактика заболеваний		
1	Социальные и биологические факторы здоровья.		
2	Здоровье как показатель эффективности медико-профилактической деятельности.		
3	Оздоровление окружающей среды - медико-социальная проблема.		
4	Медико-социальные аспекты инвалидизации населения.		
5	Индивидуальное и общественное здоровье, значение профилактических осмотров в укреплении и охране здоровья.		

		нее законодательство. Мотивации многоуровневого контроля. Цены на лекарственные средства. Государственное регулирование цен.
6	Учет денежных средств	Эффективное управление финансами медицинской организации. Движение денежных средств. Управление денежными потоками.
7	Мотивация и оплата труда в медицинском учреждении	Основные подходы к формированию фонда оплаты труда. Порядок и условия установления окладов работникам. Выплаты компенсационного характера. Выплаты стимулирующего характера. Проведение аттестации работников.
8	Учет расходов меди- цинского учреждения	Виды расходов медицинского учреждения. Методы распределения затрат медицинских учреждений. Постатейное распределение прямых затрат. Распределение косвенных (накладных) расходов.
9	Отчетность и финансовый результат организации здравоохранения	Финансовый результат деятельности медицинской организации. Комплексный анализ деятельности подразделения организации здравоохранения. Планирование финансового результата.
	Осн	овы медицинской статистики
1	Основы математико- статистической об- работки данных	Относительные величины. Статистические коэффициенты. Показатели описательной статистики. Ряды распределений. Вариационные ряды. Средние величины.
2	Статистическая (корреляционная) связь между признаками	Основные виды связи. Коэффициент линейной корреляции (Пирсона). Понятие о множественной корреляции. Вычисление коэффициентов корреляции и уравнений регрессии. Вычисление критерия сопряженности.
3	Статистические критерии различия	Критерии различий эмпирических распределений. Критерии различия между двумя средними тенденциями. Оценка различия между несколькими средними. Дисперсионный анализ.
4	Динамические (вре- менные) ряды	Показатели динамического ряда. Вычисление основных показателей динамического ряда. Углубленный анализ динамических рядов. Обработка динамических рядов и прогноз динамики.
5	Методология медико- статистического ис- следования	Совокупность специфических научных методов и приемов сбора, обработки, анализа и оценки медикостатистической информации.

3	Денсаулық сақтау сапа- сын басқару	Медициналық және фармацевтикалық қызметтің негізгі принциптері және бақылаудың ұйымдастыру құрылымы. Сапа көрсеткіштері мен стандарттары.	
4	Денсаулық сақтау ұйымындағы стандартизация	Медициналық қызмет көрсетуді стандартизациядан өткізу механизмдері, медициналық-экономикалық стандарттарды есептеу тәртібі.	
5	Денсаулық сақтау ұйым- дарын аккредитациялау және лицензия алуы	Лицензия және аккредитация алу. Медициналық және фармацевтикалық қызметті лицензиядан өткізуге жауапты лицензия беретін органдардың қызметі.	
6	Денсаулық сақтау ұйымында сапа менеджменті жүйесі	Медициналық көмек көрсетудің бірінғай менедж- менті мен сапасын басқарудың заманауи ұстаным- дары.	
7	Денсаулық сақтау саласында саясатты айқындаудың негізгі принциптері	Денсаулық сақтау ұйымдардың саясатын іске асырудың негізгі механизмдері. Денсаулық сақтау саясатына баға беру.	
8	Денсаулық сақтаудың оперативті және стратегиялық басқару негіздері	Денсаулық сақтау жүйесінде оперативті менед- жмент пен стратегиялық басқарудың теориялық негіздері мен практикасы.	
9	Денсаулық сақтау ұйымындағы ақпараттық технологиялар	Денсаулық сақтау ұйымдары мен органдарындағы ақпараттық технологиялар. Денсаулық сақтау ұйымдарындағы ақпаратты үрдістер.	
10	Емдеу-сақтандыру қызмет көрсетуді ұйымдастыру	Амбулаториялық-емханалық және ауруханалық медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру, ана мен баланың денсаулығын қорғау, дәрігерлік-еңбек сараптамасы және медициналық-әлеуметтік реабилитация жүргізу.	
11	Санитарлы- эпидемиологиялық қызметті ұйымдастыру	Орталықтың құрылысы және мемлекеттік санитарлы-эпидемиологиялық мекемелері қызметінің негізгі бағыттары. Емдеу-сақтандыру ұйымдардың санитарлық жағдайын бақылау үшін санитарлы-эпидемиологиялық мекеменің іс-шаралары. Алдын алу және эпидемияға қарсы шараларды ұйымдастыру және жүргізу ережелері.	
12	Медицина мекемелерін ұйымдастыру моделдері	Денсаулық сақтау ұйымдар қызметінің ұйым- дастыру-экономикалық моделдері.	
	ұиымдастыру моделдері дастыру-экономикалық моделдері. Денсаулықты нығайту және аурудың алдын алу		
1	Денсаулықтың негізгі	Денсаулық түсінігі. Денсаулық критерийлері.	
	түсініктері және оны айқындайтын факторлар	Денсаулық топтары. Денсаулықты айқындайтын этиологиялық факторлар. Денсаулықтың әлеуметтік	

		аспектілері, денсаулықты қалыптастыруға қажетті тұқым қуалау факторлары.
2	Халық денсаулығының негізгі көрсеткіштері	Халық денсаулығының негізгі көрсеткіштері қоршаған орта сапасының интегралды бағасы ретінде қарастыру. ҚР халық денсаулығының негізгі көрсеткіштері. Олардың медициналық-әлеуметтік қадағалауы.
3	Салауатты өмір сұру салтын ұстануды насихаттау	Халықтың санитарлық, гигиеналық, медициналық біліктілікті арттыру, денсаулықты нығайту және одан әрі сақтау үшін жағымды белсенді ұстанымды қалыптастыру және нығайту. Темекі шегу, алкоголь, гиподинамия және т.б. мінез-құлықты қауіп факторларын алдын алу.
4	Аурудың алдын алу	Профилактика түсініктемесі. Оның негізгі принциптері мен түрлері. Біріншілік және екіншілік деңгейдегі профилактика.
5	Инфекциялық және инфекциялық емес аурулардың профилактикасы	Кең таралған инфекциялық және инфекциялық емес аурулардың алдын алу ерекшеліктері.
6	Денсаулықты нығайту бағдарламалары	Қоғамдық және жеке деңгейлерде денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алудың жасқа байланысты, гендерлі және этикалық аспектілері. Профилактикалық бағдарламаларды жоспарлау.
	Денсаулы	қ сақтау ұйымы экономикасы
1	Денсаулық сақтау ұйымның экономикасы	Денсаулық экономикалық және әлеуметтік категория ретінде. Экономикалық факторлар мен қоғамдық денсаулық. Денсаулық сақтау ұйымы мен қоғамның даму индекстері. Денсаулық сақтау ұйымы экономикасына мемлекеттің маңызы.
2	Денсаулық сақтау саласында шығын мен жұмсалған шығындардың негізгі статьялары	Медицналық қызмет көрсетудің құны. Ауру құны. Денсаулық сақтау ұйымында жұмсалған жалпы шығындардың құрылымы.
3	Денсаулық сақтау ұйымындағы баға тұзушілік	Жұмсалған шығындар туралы түсінік. Шығындар түрлері. Медициналық көмек көрсету ақысын айқындау әдістері. Денсаулық сақтау ұйымының ұлттық есептері, денсаулық сақтаудың салалық құрылымы.

	·	
8	Покупатели медицинских услуг	Преимущества разделения покупателей и производителей медицинских услуг. Сравнительный анализ потенциала эффективности различных типов покупателей: органов государственного управления, государственных агентств, частных страховых медицинских организаций.
9	Оценка эффективно- сти программ в сфере здравоохранения	Методы оценки эффективности программ в сфере здравоохранения: анализ издержек; анализ затраты - результативность; анализ затраты - полезность; анализ затраты - выгода.
10	Системы управляемой медицинской помощи	Система управляемой медицинской помощи как экономически интегрированная система финансирования и предоставления медицинских услуг. Объекты и задачи управления в экономически интегрированной системе.
11	Регулирование фарма- цевтического рынка	Принципы государственного регулирования фармацевтического рынка. Методы регулирования ценообразования на лекарственные средства, применяемые в странах с рыночной экономикой.
	Финансов	вый менеджмент в здравоохранении
1	Основы финансового менеджмента	Финансовый менеджмент в здравоохранении: основные особенности. Основные понятия теории финансового менеджмента: ресурсы, ценности, учет, отчетность.
2	Финансовые средства медицинских учреждений	Доходы от предпринимательской деятельности. Смета учреждения. Финансовый план учреждения. Бюджетное финансирование. Расходы медицинского учреждения. Финансовый результат.
3	Учетная политика в здравоохранении	Документирование хозяйственных операций. Инвентаризация материальных ценностей и финансовых обязательств. Порядок представления финансовой документации к учету и оплате. Порядок налогообложения и формирования налоговой отчетности.
4	Учет основных средств	Учет и оценка основных средств. Классификация основных средств. Амортизация основных средств. Порядок списания основных средств. Инвентаризация основных средств.
5	Учет материальных ценностей	Учет и методы списания отдельных групп материальных ценностей: медикаменты, питание, расходные материалы. Нормативы списания: внешнее и внутрен-

		ние позитивной мотивации сохранения и укрепления здоровья. Профилактика поведенческих факторов риска – курение, алкоголь, гиподинамия и др.
4	Профилактика заболе- ваний	Понятие о профилактике. Основные ее принципы и виды. Профилактика первичного и вторичного уровня.
5	Профилактика инфек- ционных и неинфекци- онных заболеваний	Особенности профилактики наиболее распространенных инфекционных и неинфекционных заболеваний.
6	Программы укрепления здоровья	Возрастные, гендерные и этические аспекты укрепления здоровья и профилактики заболеваний на общественном и индивидуальном уровнях. Планирование профилактических программ.
	ϵ	кономика здравоохранения
1	Экономика здравоохранения как наука	Здоровье как экономическая и социальная категория. Экономические факторы и общественное здоровье. Индексы развития общества и здравоохранения. Значение государства в экономике здравоохранения.
2	Основные статьи затрат и расходов в об- ласти здравоохранения	Стоимость медицинского обслуживания. Стоимость болезни. Структура общих затрат в здравоохранении.
3	Ценообразование в здравоохранении	Понятие затрат. Виды затрат. Методы формирования цены медицинских услуг. Национальные счета здравоохранения, отраслевая структура здравоохранения.
4	Способы финансирования здравоохранения	Особенности экономики и финансирования здравоохранения в РК на современном этапе. Экономика здравоохранения на региональном уровне. Подушное финансирование.
5	Спрос на медицинские услуги и справедливость	Потребности в медицинской помощи и спрос на медицинские услуги. Факторы, определяющие спрос пациентов на медицинские услуги. Роль врачей в формировании спроса.
6	Модели финансирования здравоохранения	Соотношение государственных и частных затрат на здравоохранение в странах с разным уровнем среднедушевого дохода. Типы моделей финансирования здравоохранения. Критерии оценки альтернативных моделей.
7	Методы оплаты медицинских услуг населением	Формы платы населения за медицинские услуги. Распределение рисков и стимулы для пациентов при различных формах взимания платы. Формальные и неформальные расходы населения на медицинские нужды.

4	Денсаулық сақтау ұйымын финанстау тәсілдері	Қазіргі уақытта ҚР денсаулық сақтау ұйымы экономикасы мен финансының ерекшеліктері. Аймақтық деңгейде денсаулық сақтау ұйымының экономикасы. Жекеленген финанстау.
5	Медициналық қызметке сұраныстар мен әділеттілігі	Медициналық көмек көрсетудің қажеттілігі және медициналық қызметке сұраныстар. Медициналық қызметке пациенттердің сұранысын көрсететін факторлар. Сұранысты көрсетуге үстем болатын дәрігердің ролі.
6	Денсаулық сақтау ұйымын финанстау моделдері	Әртүрлі деңгейдегі орташа буынды табысты елдердің денсаулыққа мемлекеттік және жеке меншіктік жұмсалған шығыстардың қатынасы. Денсаулық сақтау ұйымы финансы моделдерінің түрлері. Альтернативті моделдерді бағалау критерийлері.
7	Халықтың медициналық қызмет көрсету ақысының әдістері	Халықтың медициналық қызмет алуына төлем ақысының түрлері. Ақыны әртүрлі формада төлеуде пациенттерге қауіптілікті және стимулдарды үлестіру. Медициналық қажеттіліктерге халықтың формальды және формальды емес шығыстар.
8	Медициналық қызметті сатып алушылар	Медициналық көмек көрсету өндірушілер мен сатып алушыны ажырату жетістіктері. Әр түрлі тұтынушылардың эффективтілік потенциалын салыстырмалы тұрғыдан талдау: мемлекеттік басқару органдары, мемлекеттік агентіліктер, жеке меншік сақтандыу медициналық ұйымдары.
9	Денсаулық сақтау сала- сында бағдарламалар тиімділігін бағалау	Денсаулық сақтау саласында бағдарламалардың тиімділігін бағалау әдістері: шығындарды талдау; жұмсалған шығындарды талдау – нәтижелілігі; жұмсалған шығындарды талдау - пайдалы; жұмсалған шығындарды талдау - табысты.
10	Медициналық көмек көрсетуді басқару жүйесі	Медициналық көмектің басқару жүйесі медициналық көмек көрсету және экономды финанстық интеграциялық жүйесі ретінде қарастыру. Экономды интеграцияланған жүйеде басқару нысандары мен міндеттері.
11	Фармацевтикалық ры- нокты реттеу	Фармацевтикалық рынокты мемлекеттік реттеу принциптері. Рыноктық экономикасы бар елдерде қолданатын дәрілердің ақысын реттеу әдістері.

	Денсаулық сақтау ұйымы қаржы менеджменті		
1	Финанстық менеджмент негіздері	Денсаулық сақтау ұйымындағы финанстық менеджменті: негізгі ерекшеліктері. Финансттық менеджмент теориясының негізгі түсініктері: ресурстары, құндылығы, есебі, есеп беруі.	
2	Медициналық мекемелердің финанстық қаражаттары	Кәсіпкерліктік қызметтерден түсетін табыстар. Мекеме сметасы. Мекеменің финанстық жоспары. Бюджеттік финанс. Медицина мекемесінің шығындары. Финанстық қорытынды.	
3	Денсаулық сақтау ұйымының есеп беріп тіркеу саясаты	Шарушылық операциялар құжаттарын рәсімдеу. Материалдық құндылықтар мен финанстық міндеттерге инвентаризация жүргізу. Есепке және төлем ақысына финанстық құжаттарды дайындау тәртібі. Салық салу тәртібі және салық салу есебін құрау.	
4	Негізгі қаражаттарды есептеу	Негізгі қаражаттарды есептеу және бағалау. Негізгі қаражаттарды жіктеу. Негізгі қаражаттарды амортизациялау. Негізгі қаражаттарды шығынға жазу тәртібі. Негізгі қаражаттардың инвентаризациясы.	
5	Материалдық құндылықтарын есептеу	Әр бір топтың материалдық құндылықтарын есептеу және шығынға жазу әдістері: дәрілер, тамақтар, қажетті материалдар. Шығынға жазу нормативтері: ішкі және сыртқы заңдылықтар. Көп деңгейлі бақылаудың мотивациясы. ДДәрілердің құны. Бағаны мемлекеттік тұрғыдан реттеу.	
6	Ақшалық қаражаттарын есептеу	Медицина мекемелерінің финансын тиімді басқару. Ақылы қаражаттардың жылжуы. Ақылы қаражаттар бағытын басқару.	
7	Медицина мекемесінде еңбек ақысы мен мотивациясы	Еңбек ақы фондың қалыптастырудың негізгі ұстанымдары. Қызметкерлер еңбек ақысын қарастыру тәртібі мен жағдайлары. Компенсацияларды төлеу. Белсендіретін төлем ақы. Қызметкерлер аттестациясын жүргізу.	
8	Медицина мекемелердің шығының есептеу	Медицина мекемелері шығындарының түрлері. Медициналық мекемелерде жұмсалған шығындарды үйлестіру әдістері. Тікелей шығындарды статья бойынша үлестіру. Жанама шығындарды үлестіру.	
9	Денсаулық сақтау ұйымдардың есеп беруі және финанстық қорытындысы	Медицина ұйымы қызметінің финанстық қорытындысы. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімдері қызметін кешенді талдау. Финанстық қорытынды жоспарлау.	

6	Система менеджмента качества в здравоохранении	Современные подходы к управлению качеством и тотальный менеджмент качества медицинской помощи.
7	Основные принципы реализации политикив области здравоохранения	Основные механизмы реализации политики здравоохранения. Оценка политики здравоохранения.
8	Основы оперативно- го и стратегического управления в здраво- охранении	Теоретические основы и практика стратегического управления и оперативного менеджмента в системе здравоохранения.
9	Информационные технологии в здраво- охранении	Информационные технологии органов и организаций здравоохранения. Информационные процессы в здравоохранении.
10	Организация лечебно- профилактической службы	Организация амбулаторно-поликлинической и стационарной медицинской помощи, охрана здоровья матери и ребенка, врачебно-трудовая экспертиза и медикосоциальная реабилитация.
11	Организация санитарно- эпидемиологической службы	Структура центра и основные направления деятельности государственной санитарно-эпидемиологической службы. Деятельность санэпидслужбы по контролю за санитарным состоянием ЛПО. Правила организации и проведения профилактических и противоэпидемических мероприятий.
12	Модели организации медицинской организации	Организационно-экономические модели функционирования организаций здравоохранения.
	Укрепление:	здоровья и профилактика заболеваний
1	Основные понятия и факторы определяющие здоровье	Определение здоровья. Критерии здоровья. Группы здоровья. Этиологические факторы, определяющие здоровье. Социальные аспекты здоровья, факторы наследственности в формировании здоровья.
2	Основные показатели здоровья населения	Основные показатели здоровья населения как интегральная оценка качества окружающей среды. Основные показатели здоровья населения РК. Их медико-социальная оценка.
3	Пропаганда здорового образа жизни	Образ жизни как медико-социальный фактор здоровья. Повышение санитарной, гигиенической, медицинской грамотности населения, формирование и укрепле-

2	Оценка достоверности статистических показа- телей	Вычисление показателей динамического (временного) ряда. Параметрические и непараметрические критерии.
3	Методы медицинской статистики в анализе причинно-следственных взаимосвязей	Методы определения причинно-следственных взаимосвязей факторов риска и здоровья населения. Регрессионный анализ. Дисперсионный анализ. Метод стандартизации, его значение и применение.
4	Методы медицинской статистики в анализе показателей здоровья	Методы изучения корреляционных связей при оценке показателей здоровья и факторов окружающей среды Использование метода стандартизации при оценке здоровья населения и показателей работы учреждений здравоохранения.
5	Медицинская стати- стика в общественном здравоохранении	Статистические методы изучения динамики общественных явлений. Статистика уровня жизни населения. Статистика здоровья населения. Анализ заболеваемости населения.

3.2 Примерный тематический план семинаров и практических занятий

№	Тема	Содержание	
	Организация и управление здравоохранением		
1	Государственное регулирование в области здравоохранения	Органы государственного регулирования системы здравоохранения. Компетенция Правительства РК, уполномоченного органа, центральных исполнительных органов и органов местного государственного управления в области здравоохранения.	
2	Частный и обще- ственный секторы в медицине	Правовые основы деятельности частных и общественных организаций в системе здравоохранения. Взаимодействие частного и общественного сектора системы здравоохранения с государственными и международными организациями.	
3	Управление качеством в здравоохранении	Основные принципы и организационная структура контроля медицинской и фармацевтической деятельности. Показатели и стандарты качества.	
4	Стандартизация в здравоохранении	Механизмы стандартизации медицинских услуг, порядок расчета медико-экономических стандартов.	
5	Аккредитация и лицензирование в системе	Лицензирование и аккредитация. Деятельность лицензирующих органов, уполномоченных на лицензирование медицинской и фармацевтической деятельности.	

	Медициналық статистика негіздері		
1	Мәліметтердің математикалық- статистикалық өндеу негіздері	Салыстырмалы өлшемдер. Статистикалық коэффициенттер. Баяндаушы статистиканың көрсеткіштері. Үлестіру қатарлары. Вариациялық қатарлар. Орташа өлшемдер.	
2	Белгілер арасындағы статистикалық (корреляциялық) байланыс	Байланыстың негізгі түрлері. Тура сызықты корреляцияның коэффициенті (Пирсон). Көптік корреляция туралы түсінік. Корреляция коэффициенттері мен регрессия тендеулерін есептеп шығару. Қосарласқан критерийді есептеп шығару.	
3	Айырмашылықтың статистикалық критерийлері	Эмпириялық үлестірілу өзгешелік критерийлері. Екі орташа тенденция арасындағы өзгешелік критерийлері. Бірнеше орташа тенденциялар арасындағы өзгешелікті бағалау. Дисперсиялық талдау.	
4	Динамикалық (уақытылы) қатарлар	Динамика қатарының көрсеткіштері. Динамика қатары негізгі көрсеткіштерін есептеп шығару. Динамика қатарларын тереңдетіп талдау. Динамика қатарларын өндеу және динамиканы болжау.	
5	Медициналық-стаистикалық зерттеулердің әдістемелері	Медициналық-статистикалық ақпараттардың арнайы ғылыми әдістері мен мәліметтерді қабылдау, өндеу, талдау және бағалау жиінтығы.	
6	Негізгі медициналық- демографиялық көрсеткіштері	Ауру-сырқаттанушылық, өлім-жітім, туып көбеюі. Есептеу әдістері. Негізгі критерийлер мен көрсеткіштері. Олардың медициналық-әлеуметтік бағасы.	
7	Дерт көрсеткіштерінің өзгешеліктерін бағалау	Дерт көрсеткіштерін талдауда жіберілген типтік қателер. Дерттің альтернативті көрсеткіштер өзгешеліктерін анықтау. Дерт көрсеткіштері өзгешеліктерін бағалаудың параметрлік емес критерийлері.	
8	Қоғамдық денсаулық сақтаудағы статистика	Қоғамдық құбылыстар динамикасын зерттеудің статистикалық әдістері. Халықтың өмір сұру деңгейінің статистикасы. Халық денсаулыңы статистикасы. Халық дертін талдау.	

3.3 Тындаушының өзіндік жұмыстар жоспарының үлгісі (ТӨЖ)

No	ТӨЖ мазмұны		
	Денсаулық сақтау ұйымын ұйымдастыру және басқару		
1	Нарық қатынасқа және медициналық сақтандыруға ауысқан жағдайда медицина қызметкерлерінің кәсіптік құқықтары мен міндеттері.		
2	Денсаулық сақтаудағы бақылау-рұқсат алу механизмдері.		
3	Халыққа біріншілік медициналық-санитариялық көмектің құрылымы мен басқаруы.		
4	Амбулаториялық-емханалық көмек көрсету медициналық-әлеуметтік көмектің негізгі элементі ретінде.		
5	Халыққа ауруханадан тыс көмек көрсетуді ұйымдастырудың жаңа түрлері.		
6	Ауылдық жердің тұрғындарына және өнеркәсіп мекемелері жұмысшыларына медицина көмек көрсетуді ұйымдастыру және ерекшеліктері.		
7	Шет елдердегі денсаулық сақтау.		
8	Бүкіләлемдік денсаулық сақтау ұйымы.		
9	Медициналық сақтандыру.		
10	Кітапханада, ғаламторда жұмыс істеу.		
	Денсаулықты нығайту және аурудың алдын алу		
1	Денсаулықтың әлеуметтік және биологиялық факторлары.		
2	Денсаулық медициналық-профилактикалық қызметтің тиімділігін айқындайтын көрсеткіш ретінде қарастыру.		
3	Қоршаған ортаны салауаттау – медициналық-әлеуметтік мәселе.		
4	Халықтың мүгедектенуі медициналық-әлеуметтік аспектілері.		
5	Жеке және қоғамдық денсаулық, денсаулықты күшейту және қорғауда профилактикалық тексерулердің маңызы.		
6	Халықтың физикалық дамуын бағалау үшін нақты статистикалық көрсеткіштерді қолдану.		
7	Медициналық профилактика орталықтарының құрылымы.		
8	Салауатты өмір сұру салтын насихаттау.		
9	Тұрғындардың диспансеризациясы.		
10	Кітапханада, ғаламторда жұмыс істеу.		
	Денсаулық сақтау ұйымы экономикасы		
1	Денсаулық сақтау дамуының экономикалық мәселелері.		
2	Ауыспалы экономикада денсаулық сақтаудың финанстық реформалары.		

	1	
7	Оплата труда медицинских работников в новых экономических условиях	Цели и общие принципы в организации системы оплаты труда медицинских работников. Формы и системы оплаты труда. Система доплат и премий в здравоохранении. Основные нормативно-правовые документы, регулирующие оплату труда работников здравоохранения.
8	Анализ финансового состояния	Анализ финансового состояния (финансовой устой- чивости, дебиторской задолженности, кредиторской задолженности). Анализ ожидаемого финансового состояния. Анализ финансовых результатов (дохо- дов, расходов, рентабельности, прибыли). Анализ финансовой деятельности различных подразделений медицинских учреждений.
9	Экономические аспекты бизнес-планирования деятельности медицинской организации	Основные разделы бизнес-плана. Порядок составления бизнес-плана. Внесение корректив в разделы бизнес-плана по мере изменения условий функционирования медицинской организации.
	Финансовь	ый менеджмент в здравоохранении
1	Введение в финансовый менеджмент	Задачи финансового менеджмента. Основные понятия теории финансового менеджмента.
2	Бюджет организации здравоохранения	Определение затрат и расчет прибыли. Составление и управление бюджетом.
3	Учет кадров	Методология и принципы формирования штатного расписания и тарификационных таблиц.
4	Прогнозирование и планирование в здравоохранении	Планирование затрат на оплату труда, питание, коммунальные, хозяйственные и прочие расходы.
5	Методы расчета сто- имости медицинских услуг	Методы оплаты медицинской помощи и тарифы. Маркетинговые подходы к ценообразованию на медицинские услуги.
6	Обеспечение финансовой безопасности медицинской организации	Основные механизмы и пути обеспечения финансово-экономической безопасности. Меры, направленные на предотвращение ущерба от влияния различных негативных факторов.
	Осно	вы медицинской статистики
1	Основы теории статистики	Средние величины и показатели вариации. Оценка достоверности различий. Динамические ряды. Табличные и графические материалы.

	Укрепление здоровья и профилактика заболеваний		
1	Укрепление здоровья как основное направление общественного здравоохранения	Определение здоровья. Критерии здоровья. Этиологические факторы, определяющие здоровье. Значение образа жизни, среды обитания, экологических особенностей, факторов наследственности в формировании здоровья.	
2	Основные показатели здоровья населения	Основные показатели здоровья населения как интегральная оценка качества окружающей среды.	
3	Факторы риска развития заболеваний	Факторы риска развития хронических неинфекционных заболеваний. Роль факторов образа жизни, питания, физической активности в формировании и укреплении здоровья.	
4	Профилактика заболеваний	Профилактика первичного и вторичного уровня. Профилактика инфекционных и неинфекционных заболеваний Программы первичной, вторичной, третичной профилактики социально значимых заболеваний.	
5	Роль международных организаций и государства в укреплении здоровья	Программы ВОЗ в области охраны и укрепления здоровья. Политика здравоохранения Республики Казахстан в области укрепления здоровья на современном этапе.	
	Эк	ономика здравоохранения	
1	Макроэкономические проблемы здравоохранения	Глобальные проблемы в сфере экономики здравоохранения. Макроэкономические взаимосвязи и тенденции.	
2	Материальные ресурсы и финансовые ресурсы здравоохранения	Источники формирования материальных и финансовых ресурсов. Ценные бумаги в здравоохранении. Модели финансирования учреждений здравоохранения.	
3	Здравоохранение в системе рыночных отношений	Теоретические модели рынка в здравоохранении. Анализ практики реализации рыночных моделей в зарубежном и отечественном здравоохранении.	
4	Налогообложение в здравоохранении	Основные принципы и механизмы налогообложения. Операции, освобожденные от налогообложения.	
5	Затраты и доходы медицинской организации	Сущность доходов и расходов в современных условиях хозяйствования. Принципы учета доходов и расходов организации. Способы оценки доходов и расходов.	
6	Методология и методи- ка ценообразования в организациях здравоох- ранения	Общие понятия цены и ценообразования. Теории ценообразования. Общая характеристика методик ценообразования. Проблемы ценообразования в здравоохранении.	

3	Медициналық көмек көрсетуді төлеуге халықтың қатысуы.
4	Денсаулық сақтаудың мемлекеттік және жеке меншік финанстардың үйлестіру келешектері.
5	Денсаулық сақтаудың ұлттық есептері, денсаулық сақтаудың құрылымдық салалары.
6	Денсаулық сақтау мен қоғамның даму индекстері.
7	Медициналық көмек көрсету қажеттілігі және медициналық қызмет көрсетуге сұраныстар.
8	Аурухана денсаулық сақтау ұйымының экономикалық субъектісі ретінде қарастыру.
9	Фармацевтикалық рынокты реттеу. Дәрілік сақтандыру.
10	Кітапханада, ғаламторда жұмыс істеу.
	Денсаулық сақтау ұйымы қаржы менеджменті
1	Денсаулық сақтау жүйесіндегі финанстар.
2	Емдеу-сақтандыру мекемелерде материалды ресурстарды басқару.
3	Емдеу-сақтандыру мекемелердің финанстық ортасы.
4	Медицина мекемелері қаржы-шаруашылық қызметінің экономикалық тал- дауы.
5	Медицина қызметкерлер еңбек ақы төлемі.
6	Медицина мекемелерінің сметасы.
7	Міндетті және өз еріктік медициналық сақтандырудың финанстық аспектілері.
8	Кәсіпкерлік қызметтерден түсетін үлесті қаржылар.
9	Медициналық ұйымдардың финанстық есеп беруі.
10	Кітапханада, ғаламторда жұмыс істеу.
	Медициналық статистика негіздері
1	Статистикалық талдауда қолданатын графикалық безендіру.
2	Арнайы медициналық статистика халық денсаулығын басқару негізі ретінде: мүмкіндіктері мен шектеулері.
3	Медициналық стаистиканың ұйымдастыру-құқықтық негіздері және оның мемлекеттік стаистика жүйесіндегі орыны.
4	Таңдамалы статистикалық бағдарламал пакетін қолдану.
5	Денсаулық сақтау ұйымы қызметтер көрсеткіштері мен халық денсаулығын бағалау үшін стандартизация әдістерін қолдану.
6	Санитарлы-статистикалық зерттеулердің әдістемесі.
7	Демографиялық көрсеткіштерді бағалау және талдау әдістемелері.

8	Халық дертін зерттеу және талдау әдістемелері.	
9	Денсаулық сақтау ұйымы қызметі мен халық денсаулығының статистикалық талдау әдістері.	
10	Кітапханада, ғаламторда жұмыс істеу.	

4 Бейіндеуші пән (біліктілікті арттыру) негізгі компонентінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

Қоғамдық денсаулық пен денсаулық сақтау ұйымының өзекті мәселелері

4.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі мен мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Денсаулық сақтау органдар қызметі мен бақылау	Денсаулық сақтау ұйымы саласында мемлекеттік реттеу жүргізу. Мемлекеттік реттеу органдары. Медициналық және фармацевтикалық қызметті бақылау.
2	Әртүрлі деңгей басқаруындағы денсаулық сақтау ұйымы саласында қызметті бөлу	Денсаулық сақтау саласы бойынша ҚР Үкіметінің, өкілетті органдар мен жергілікті мемлекеттік басқару органдардың компетенциясы.
3	Медицинаның жеке меншіктік және қоғамдық секторы	Денсаулық сақтау жүйесінде жеке меншік және қоғамдық ұйымдар қызметінің құқықтық негіздері. Денсаулық сақтау жүйесінде жеке меншік және қоғамдық секторларының мемлекеттік және халықаралық мекемелерімен өзара байланысы, қарым-қатынасы.
4	Денсаулық сақтау ұйымы жүйесіндегі оперативті басқару мен стратегиялық жоспарлау	Оперативті басқарудың ұйымдастыру құрылымы, принциптері және механизмдері және стратегиялық жоспарлау. Әрбір деңгейдегі денсаулық сақтау жүйесіндегі оперативті басқару мен стратегиялық жоспарлау.
5	Денсаулық сақтау ұйымындағы заманауи ақпаратты техноло-гиялар	Денсаулық сақтау ұйымдағы ақпараттық технологиялар орындары. Денсаулық сақтау ұйымдағы мен органдарындағы ақпараттық технологиялар. Денсаулық сақтау ұйымдағы ақпараттық үрдістер.
6	Халық денсаулығының негізгі көрсеткіштері	Халық денсаулығының негізгі көрсеткіштері қоршаған орта сапасының интегралды бағалау ретінде қарастыру.

3 Примерный тематический план и содержание профилирующих дисциплин

3.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема	Содержание	
	Организация и управление здравоохранением		
1	Контроль и функционирование органов здравоохранения	Государственное регулирование в области здравоохранения. Органы государственного регулирования. Контроль медицинской и фармацевтической деятельности.	
2	Разделение функций в области здравоохранения на разных уровнях управления	Компетенция Правительства РК, уполномоченного органа, центральных исполнительных органов и органов местного государственного управления в области здравоохранения.	
3	Роль неправительственных организаций в здравоохранении	Основные неправительственные организации в системе здравоохранения РК. Взаимодействие неправительственных организаций с государственными и международными организациями.	
4	Частный и государ- ственный секторы в медицине	Соотношение частного и государственного секторов в медицине. Роль частного сектора в развитии национальной системы здравоохранения.	
5	Аккредитация и Система менеджмента качества в здравоохранении	Организационная основа системы аккредитации в здравоохранении Республики Казахстан. Повышение качества медицинских услуг через внедрение системы менеджмента качества и в здравоохранении.	
6	Политика здравоохра- нения	Принципы государственной политики в области здравоохранения. Основные механизмы реализации политики в области здравоохранения.	
7	Оперативное управление и стратегическое планирование системой здравоохранения	Организационная структура, принципы и механизмы оперативного управления и стратегического планирования. Оперативное управление и стратегическое планирование на разных уровнях системы здравоохранения.	
8	Современные информационные технологии в здравоохранении	Место информационных технологий в здравоохранении. Информационные технологии органов и организаций здравоохранения. Информационные процессы в здравоохранении.	
9	Модели организации медицинской организации	Организационно-экономические модели функционирования организаций здравоохранения.	

- формирования организационной культуры организации здравоохранения;
- осуществления эффективных коммуникаций, деловой переписки, проведения презентаций и ведения переговоров;
- решения практических проблем общественного здравоохранения и воплощения этих решений в жизнь;
- организации финансово-хозяйственной деятельности в организации здравоохранения;
- управления комплексными проектами по проблематике развития организации здравоохранения;
- использования в профессиональной деятельности современных информационных технологий.

2 Распределение часов дисциплины

Переподготовка по специальности «Общественное здравоохранение/ Социальная гигиена и организация здравоохранения»

	Аудиторные часы			
Дисциплина	всего	лекции	практические занятия	СРС
Организация и управление здравоохранением	72	12	60	36
Укрепление здоровья и профилакти- ка заболеваний	72	12	60	36
Экономика здравоохранения	72	12	60	36
Финансовый менеджмент в здравоохранении	72	12	60	36
Основы медицинской статистики	36	6	30	18
Общее количество часов	324	54	270	162

Повышение квалификации по специальности «Общественное здравоохранение/ Социальная гигиена и организация здравоохранения»

	Аудиторные часы			
Тематика	всего	лекции	практические занятия	CPC
Актуальные проблемы общественного здоровья и здравоохранения	72	12	60	36

7	Денсаулық күшейтуде халықаралық ұйымдар мен мемлекеттің ролі	Денсаулықты күшейту және қорғау аясында БДСҰ бағдарламалары. Қазіргі уақытта денсаулықты күшейту аясындағы Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау ұйымының саясаты.
8	Денсаулықты күшейту жүйесін ұйымдастыру	Денсаулықты күшейту қызметін ұйымдастыру және басқару.
9	Денсаулық сақтау ұйымы рыноктық қатынас жүйесінде	Денсаулық сақтау ұйымы рыногының теориялық моделдері. Шет елдер және отандық денсаулық сақтау ұйымында рыноктық моделді игеру практикасын талдау.
10	Денсаулық сақтау ұйымындағы салық салу	Салық салудың негізгі принциптері мен механизмдері. Салық салудан босатылған операциялар.
11	Денсаулық сақтау ұйымында төлем ақыны құру әдістемелері мен әдістері	Бағаның және бағаның құрылуының жалпы түсініктері. Баға құрылуының теориясы. Бағаның құрылуы әдістерінің жалпы сипаттамасы. Денсаулық сақтау ұйымында баға құрылуының мәселелері.
12	Денсаулық сақтау ұйымдағы болжау мен жоспарлау	Еңбекке, тағамға, коммуналды, тұрмыстық және басқа да шығындарға қаражатты жоспарлау.
13	Медициналық қызметтер ақысын есептеу әдістері	Медициналық көмек көрсету ақысы мен тарифтерінің әдістері. Медициналық қызмет көрсетудің ақысын анықтаудың маркетингтің ұстанымдары.
14	Себепті-тәуелділік өзара байланысты талдауда қолданатын медициналық стати- стика әдістері	Халық денсаулығы мен қауіпті факторлардың себепті-тәуелділік өзара байланысты анықтайтын медициналық статистика әдістері. Регрессиялық анализ. Дисперсиялық анализ. Стандартизация әдістері, олардың маңызы және қолданылуы.
15	Денсаулық көрсеткіштерін талдауда қолданатын медициналық статистика әдістері	Денсаулық көрсеткіштері мен қоршаған орта факторларын бағалауда корреляциялық байланыстарды зерттеу әдістері. Халық денсаулығы мен денсаулық сақтау ұйымы қызметі көрсеткіштерін бағалауда стандартизация әдістерін қолдану.

4.2 Семинарлар мен практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі мен мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны			
	Денсаулық сақтау ұйымын ұйымдастыру және басқару				
1	Денсаулық сақтау саласында мемлекеттік реттеу жүргізу	Денсаулық сақтау жүйесінде мемлекеттік реттеу органдары. Денсаулық сақтау саласы бойынша ҚР Үкіметінің, өкілетті органдар мен жергілікті мемлекеттік басқару органдардың компетенциясы.			
2	Денсаулық сақтау сапасын басқару	Медициналық және фармацевтикалық қызметтің негізгі принциптері және бақылаудың ұйымдастыру құрылымы. Сапа көрсеткіштері мен стандарттары.			
3	Денсаулық сақтау ұйымындағы стандар- тизация	Медициналық қызмет көрсетуді стандартизациядан өткізу механизмдері, медициналық-экономикалық стандарттарды есептеу тәртібі.			
4	Денсаулық сақтау ұйым-дарын аккреди- тациялау және лицен- зия алуы	Лицензия және аккредитация алу. Медициналық және фармацевтикалық қызметті лицензиядан өткізуге жауапты лицензия беретін органдардың қызметі.			
5	Денсаулық сақтаудың оперативті және стратегиялық басқару негіздері	Денсаулық сақтау жүйесінде оперативті менеджмент пен стратегиялық басқарудың теориялық негіздері мен практикасы.			
6	Денсаулықты айқындайтын негізгі түсініктер мен фак- торлар	Денсаулық түсініктері. Денсаулық критерийлері. Денсаулық топтары. Денсаулықты айқындайтын этиологиялық факторлар. Денсаулықты қалыптастыруда өмір сұру салтын ұстану, қоршаған орта, экологиялық факторлардың ерекшеліктері, тұқым қуалау факторлардың маңызы.			
7	Салауатты өмір сұру салтын ұстану	Өмір сұру салты денсаулықтың медициналық- элеуметтік факторы ретінде. Салауатты өмір сұру сал- ты және медициналық белсенділік түсініктері.			
8	Денсаулықты күшейту және қорғау аясындағы бағдарламалар	Денсаулықты қорғау және күшейтуге арналған БДСҰ бағдарламасы. Қазіргі уақытта денсаулықты күшейтуге арналған Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау ұйымы саясаты.			
9	Денсаулық сақтау сала- сында шығын мен жұм- салған шығындардың негізгі статьялары	Медицналық қызмет көрсетудің құны. Ауру құны. Денсаулық сақтау ұйымында жұмсалған жалпы шығындардың құрылымы.			

- задач, связанных с вопросами организации здравоохранения и общественного здоровья;
- развить у слушателя личностный и лидерский потенциал организатора здравоохранения.

Конечные результаты обучения Слушатель должен

знать:

- основы теории и практики современного общественного здравоохранения;
- основные достижения и тенденции развития общественного здравоохранения;
- законодательство об охране здоровья граждан, правовые основы деятельности медицинских работников;
- организационно-экономические аспекты деятельности лечебно-профилактических и санитарно-эпидемиологических организаций;
- методику расчета и оценки демографических показателей и показателей здоровья населения;
- закономерности и механизмы развития эпидемического процесса, влияние на его интенсивность природных, социально-экономических условий, урбанизации;
- правила организации и проведения профилактических и противоэпидемических мероприятий;
- методы количественного и качественного анализа в системе общественного здравоохранения;
- основные положения охраны труда, техники безопасности и профессиональной этики;

уметь:

- принимать управленческие решения на разных уровнях общественного здравоохранения;
- решать исследовательские задачи, опираясь на принципы цивилизованного, культурологического и информационного подходов к анализу исследуемых процессов;
- решать комплексные междисциплинарные, межсекторальные проблемы в области профессиональной деятельности;
- использовать в работе идеологию долгосрочного прогнозирования, методологию оценки изменений и перспектив в здравоохранении;
- оценить количественные и качественные характеристики эпидемиологического процесса;
- прогнозировать результаты своей профессиональной деятельности; контролировать рабочий процесс и объективно оценивать его результаты;
- проводить пропаганду здорового образа жизни среди населения;

владеть навыками:

эффективного управления человеческими ресурсами в организациях здравоохранения;

1 Пояснительная записка

Введение

В экономически развитых странах политика в области охраны здоровья населения все более ориентируется на развитие общественного здравоохранения. Проблема создания модели здравоохранения, обеспечивающей высокоэффективную помощь, не требующую больших затрат, актуальна для любого государства, независимо от уровня его экономического развития. Реализация данных направлений развития охраны здоровья в большинстве случаев зависит от деятельности других ведомств и относится к компетенции общественного здравоохранения. В решении этого вопроса важную роль играют специалисты общественного здравоохранения — те, кто непосредственно участвует в изучении и оценке основных показателей состояния здоровья населения в связи с состоянием социальной, природной и производственной среды.

Типовая учебная программа по специальности «Общественное здравоохранение/ Социальная гигиена и организация здравоохранения» предназначена для организаторов здравоохранения и направлена на привитие управленческих навыков, обеспечение подготовки ведущих специалистов в области общественного здравоохранения.

В программе определены цели изучения материала каждой темы, указаны результаты, которых должен достичь слушатель в соответствии с тем или иным уровнем усвоения знаний.

Цель дисциплины: изучение теоретических основ и получение практических навыков организации здравоохранения и общественного здоровья, изучение и анализ возможностей использования мирового опыта и перспективных направлений современного отечественного и зарубежного общественного здравоохранения в организации системы обеспечения общественного здоровья.

Задачи дисциплины:

- ознакомить слушателей с основными теоретическими концепциями современного отечественного и зарубежного общественного здравоохранения;
- изучить нормативно-правовую базу по вопросам управления организации здравоохранения и общественного здоровья;
- раскрыть экономическое содержание финансово-хозяйственной деятельности организаций здравоохранения различных форм собственности;
- изучить и дать анализ движения основных финансовых потоков в здравоохранении и в экономике страны;
- развить практические навыки анализа возможностей альтернативных источников финансирования и умение предлагать рациональные управленческие решения;
- развить навыки прогнозирования финансово-экономической ситуации учреждения, предприятия здравоохранения любой формы собственности;
- развить навыки анализа бухгалтерского и управленческого учета в учреждениях;
- развить практические навыки решения расчетно-статистических и ситуационных

10	Денсаулық сақтау ұйымын финанстау тәсілдері	Қазіргі уақытта ҚР денсаулық сақтау ұйымы экономи- касы мен қаржы ерекшеліктері. Аймақтық деңгейде денсаулық сақтау ұйымының экономикасы. Жеке
11	Денсаулық сақтау ұйымын финанстау моделдері	қаржыландыру. Әртүрлі деңгейдегі орташа буынды табысты елдердін денсаулыққа мемлекеттік және жеке меншіктік жұм-салған шығыстардың қатынасы. Денсаулық сақтау
12	Денсаулық сақтау саласын- да бағдарламалар тиімділігін бағалау	ұйымы қаржы моделдерінің түрлері. Денсаулық сақтау саласында бағдарламалардың тиімділігін бағалау әдістері: шығындарды талдау; жұмсалған шығындарды талдау – нәтижелілігі; жұмсалған шығындарды талдау - пайдалы; жұмсалған шығындарды талдау - табысты.
13	Медициналық көмек көрсетуді басқару жүйесі	Медициналық көмектің басқару жүйесі медициналық көмек көрсету және экономды қаржы интеграциялық жүйесі ретінде қарастыру. Экономды интеграцияланған жүйеде басқару нысандары мен міндеттері.
14	Медициналық мекемелердің финанстық қаражаттары	Кәсіпкерліктік қызметтерден түсетін табыстар. Мекеме сметасы. Мекеменің қаржы жоспары. Бюджеттік қаржы. Медицина мекемесінің шығындары. Финанстық қорытынды.
15	Денсаулық сақтау ұйымының есеп беріп тіркеу саясаты	Шарушылық операциялар құжаттарын рәсімдеу. Материлдық құндылықтар мен қаржылы міндеттерге инвентаризация жүргізу. Есепке және төлем ақысына қаржы құжаттарды дайындау тәртібі. Салық салу тәртібі және салық салу есебін құрау.
16	Медицина мекемелердің шығының есептеу	Медицина мекемелері шығындарының түрлері. Медициналық мекемелерде жұмсалған шығындарды үйлестіру әдістері. Тікелей шығындарды статья бойынша үлестіру. Жанама шығындарды үлестіру.
17	Денсаулық сақтау ұйымдардың есеп беруі және финанстық қорытындысы	Медицина ұйымы қызметінің қаржы қоры-тындысы. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімдері қызметін кешенді талдау. Қаржы қорытынды жоспарлау.
18	Денсаулық көрсеткіштерін талдауда қолданатын медициналық статистика әдістері	Денсаулық көрсеткіштері мен қоршаған орта факторларын бағалауда корреляциялық байланыстарды зерттеу әдістері. Халық денсаулығы мен денсаулық сақтау ұйымы қызметі көрсеткіштерін бағалауда стандартизация әдістерін қолдану.

19	Қоғамдық денсаулық	Қоғамдық құбылыстар динамикасын зерттеудің ста-
	сақтауда қолданатын	тистикалық әдістері. Халықтың өмір сұру деңгейінің
	медициналық стати-	статистикасы. Халық денсаулығы статистикасы.
	стика	Халық дертін талдау.

4.3. Тындаушының өзіндік жұмыстар тақырыптарының үлгісі (ТӨЖ)

№	ТӨЖ мазмұны
1	Денсаулық сақтау ұйымында бақылау-рұқсатты механизмдері.
2	Халыққа біріншілік медициналық-санитарлық көмек көрсетудің құрылымы және басқаруы.
3	Амбулаториялы-емханалық көмек, медициналық-әлеуметтік көмектің негізгі элементі ретінде қарастыру.
4	Халыққа ауруханадан тыс көмекті ұйымдастырудың жаңа түрлері.
5	Денсаулық медициналық-профилактикалық қызметтің тиімділігін айқындайтын көрсеткіш ретінде қарастыру.
6	Қоршаған ортаны салауаттандыру – медициналық-әлеуметтік мәселе.
7	Жеке және қоғамдық денсаулық, денсаулықты күшейту және қорғау үшін профилактикалық тексерулердің маңызы.
8	Халықтың физикалық дамуын бағалауда нақты статистикалық көрсеткіштерді қолдану.
9	Салауатты өмір сұру салтын насихаттау.
10	Халықтың диспансеризациясы.
11	Денсаулық сақтау ұйымы дамуының экономикалық мәселелері.
12	Ауыспалы экономикада денсаулық сақтау ұйымы қаржыландыру реформалары.
13	Денсаулық сақтау ұйымы мен қоғамның даму индексі.
14	Фармацевтикалық рынокты реттеу. Дәрілерді сақтандыру.
15	Емдеу-профилактикалық мекемелердің материалды ресурстарын басқару.
16	Медициналық қызметкерлердің еңбек ақысын төлеу.
17	Медициналық ұйымдардың сметасы.
18	Міндетті және өз еріктік медициналық сақтандырудың қаржылық аспектілері.
19	Арнайы медициналық статистиканы халық денсаулығын басқару негізі ретінде қарастыру.
20	Таңдамалы статистикалық бағдарламалар жинағын қолдану.

24

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	30
2. Распределение часов дисциплины	32
3. Примерный тематический план и содержание дисциплин переподготовки	33
4. Примерный тематический план и содержание дисциплин повышения	
квалификации	43
5. Методы обучения и преподавания	48
6. Список рекомендуемой литературы	49

Настоящая типовая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

ПРЕДИСЛОВИЕ

- **1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА** Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки.
- 2 ВВЕДЕНА ВПЕРВЫЕ.
- **3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА** разработана в соответствии со стандартом дополнительного образования 2009 г. по специальности «Общественное здравоохранение/социальная гигиена и организация здравоохранения».
- **4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА** утверждена приказом и.о. министра здравоохранения РК № 916 от 23 ноября 2010 г.

- 21 Xалық денсаулығы мен денсаулық сақтау ұйымы қызметінің көрсеткіштерін бағалауда стандартизация әдістерін қолдану.
- 22 Кітапханада, ғаламторда жұмыс жүргізу.

5 Оқу және оқыту әдістері

Дәрістер: шолу, проблемалық.

Семинарлар мен практикалық сабақтар: шағын топтарда жұмыс, жеке және топтық проектерді орындау, дискуссиялар, презентациялар, қайтарымды жауап алу, ғылыми-практикалық конференциялар ұйымдастыруына қатысу.

Тындарманның өзіндік жұмысы (ТӨЖ): оқулық, ғылыми әдебиеттермен және бақылау-өлшем заттармен жұмыс жүргізу, презентациялар дайындау, портфолио құрастыру.

6 Ұсынылған әдебиеттердің тізімі

Орыс тілінде

негізгі:

- 1. Общественное здоровье и здравоохранение : учебник / В.А. Медик, В.К. Юрьев. 3-е изд., перераб. и доп. М. : ГЭОТАР-Медиа, 2010. 288 с.
- 2. Общественное здоровье и здравоохранение / Н.В. Полунина. Медицинское информационное агентство, 2010. 544 с.
- 3. Управление и экономика здравоохранения: учеб. пособие / Под ред. А.И. Вялкова; Вялков А.И., Кучеренко В.З., Райзберг Б.А. и др. 3-е изд., доп. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2009. 664 с.

косымша:

- 1. Бигалиева Р.К., Исмаилов Ш.М. Социальная медицина и управление здравоохранением: Учебник. Алматы, 2001.
- 2. Медик В.А., Юрьев В.К. Курс лекции по общественному здоровью и здравоохранению, часть 1-2-3. M, 2003.
- 3. Лисицын Ю.П., Полунина Н.В. Общественное здоровье и здравоохранение: Учебник. M, 2002.
- 4. Здоровье населения региона и приоритеты здравоохранения / под ред. акад. РАМН, проф. О.П. Щепина, чл. корр. РАМН, проф. В.А. Медика. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2010. 384 с.
- 5. Экономическая теория. Учебник. Куликов Л.М. М., 2006.

Казак тілінде

1. Бигалиева Р.К., Исмаилов Ш.М. Әлеуметтік медицина және денсаулық сақтау саласын басқару: Оқулық. – Алматы, 2001. – 371 б.

Министерство Здравоохранения Республики Казахстан

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Специальность:

ОБЩЕСТВЕННОЕ ЗДРАВООХРАНЕНИЕ / СОЦИАЛЬНАЯ ГИГИЕНА И ОРГАНИЗАЦИЯ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ

Астана 2010